ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ХИМИ, ХИМИЙН ТЕХНОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Сэржмядаг
Утас: 261628 Цахим хаяг: serjmyadagb@audit.gov.mn
Аудитор: Ч.Дашдаваа
Утас: 261628 Цахим хаяг: dashdavaach@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Цэгцтэв Богд Аудит ХХК
Захирал: Н.Цэрэнханд
Цахим хаяг: khandnorov@yahoo.com

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 7
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан........11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 13
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан........15
3. Аудитын тайлан........17
3.1 Ерөнхий зүйл........17
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 17
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 18
3.4 Материаллаг байдал 18
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга........18
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв........19
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг........20
3.8 Аудитын гол асуудал 21
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 21
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт........21
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт........22
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал........22
4. Аудитын илрүүлэлт 22
4.1 Залруулсан алдаа 22
4.2 Төлбөрийн акт 23
4.4 Зөвлөмж 23
5. Аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл........0

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НББББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
ШУТС	Шинжлэх ухаан технологийн сан
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2022.02.24 № 07/294
танай ____________-ны № ____________-т

ХИМИ, ХИМИЙН ТЕХНОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН ЗАХИРАЛ Л.ЖАРГАЛСАЙХАН ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**472,264,325.26**	**446,984,782.11**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	1,061,108.00	00.00
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	1,061,108.00	00.00
31110	Төгрөг	1,061,108.00	00.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	00.00	00.00
3121	**Төгрөг**	00.00	00.00
33	**АВЛАГА**	179,459,528.80	62,618,779.65
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	1,829,536.94
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	00.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	175,059,528.80	28,620,552.71
335	**Бусад авлага**	4,400,000.00	32,168,690.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,400,000.00	32,168,690.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	225,891,500.00	306,785,300.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	225,891,500.00	306,785,300.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	65,852,188.46	77,580,702.46
351	**Түүхий эд материал**	12,159,893.96	15,199,893.96
35110	Тусгай зориулалттай материал	12,159,893.96	15,199,893.96
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	596,125.00	596,125.00
354	**Хангамжийн материал**	53,096,169.50	61,784,683.50
35410	Бичиг хэргийн материал	3,593,899.00	1,864,749.00
35420	Аж ахуйн материал	10,836,198.00	9,728,998.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	27,226,550.00	35,591,594.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	247,000.00	1,057,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	11,192,522.50	13,542,342.50
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**7,537,089,211.62**	**7,373,608,224.87**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	7,537,089,211.62	7,373,608,224.87
391	Газар	00.00	00.00
392	**Биет хөрөнгө**	7,328,598,566.64	7,168,115,384.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,991,380,858.11	5,991,380,858.11
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(326,629,451.52)	(490,414,812.84)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	24,913,000.00	10,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,079,666.69)	(3,166,666.73)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	3,377,920,993.81	3,376,761,033.69
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,973,114,602.67)	(1,939,237,930.14)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	357,432,613.16	346,371,023.16
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(116,581,925.63)	(132,572,368.49)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,900,000.00	2,900,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,205,208.09)	(2,567,708.05)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	00.00	00.00
39217	Ном	8,661,956.16	8,661,956.16
393	**Биет бус хөрөнгө**	208,490,644.98	205,492,840.00
39301	Програм хангамж	5,135,610.00	5,135,610.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,137,805.02)	(5,135,610.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	205,492,840.00	205,492,840.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**8,009,353,536.88**	**7,820,593,006.98**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**22,756,855.91**	**5,127,234.90**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	22,756,855.91	5,127,234.90

411	**Богино хугацаат үнэт цаас**	00.00	00.00
413	**Өглөг**	333,800.00	258,683.00
4136	**Бусад өглөг**	333,800.00	258,683.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	333,800.00	258,683.00
414	**Урьдчилж орсон орлого**	22,423,055.91	4,868,551.90
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	22,423,055.91	4,868,551.90
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**7,986,596,680.97**	**7,815,465,772.08**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	7,986,596,680.97	7,815,465,772.08
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	3,282,597,658.51	3,282,597,658.51
51101	Өмч: - төрийн	3,282,597,658.51	3,282,597,658.51
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,703,051,734.01	1,531,920,825.12
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,703,051,734.01	1,703,051,734.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	(171,130,908.89)
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	00.00	00.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,000,947,288.45	3,000,947,288.45
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**8,009,353,536.88**	**7,820,593,006.98**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Дсны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**3,071,772,875.11**	**3,101,727,991.10**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**33,504,118.11**	**1,000,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	33,504,118.11	1,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	33,504,118.11	1,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,061,108.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	18,551,440.11	1,000,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	13,891,570.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,038,268,757.00**	**3,100,727,991.10**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	2,677,271,500.00	2,660,390,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,677,271,500.00	2,660,390,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	360,997,257.00	440,337,091.10
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	118,189,978.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	117,366,344.09	180,955,848.10
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	243,630,912.91	141,191,265.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,209,888,215.17**	**3,269,511,906.84**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,209,888,215.17**	**3,269,511,906.84**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,171,067,158.13	3,179,604,890.67
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,885,048,252.56	1,845,789,151.63
210101	Үндсэн цалин	1,352,267,917.25	1,341,877,484.63
210102	Нэмэгдэл	343,838,476.31	350,641,698.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	148,686,599.00	153,269,969.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	240,484,615.51	238,444,985.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	167,326,715.52	168,245,992.88
210202	Тэтгэмжийн даатгал	18,366,000.00	18,048,980.35

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	14,692,800.00	14,237,583.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,367,100.00	3,427,935.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	36,732,000.00	34,484,492.72
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	89,484,914.82	92,441,658.71
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,470,980.00	23,071,646.74
210302	Түлш, халаалт	48,421,595.00	54,591,576.97
210303	Цэвэр, бохир ус	13,592,339.82	14,778,435.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	52,320,682.11	73,434,358.15
210401	Бичиг хэрэг	10,108,140.00	5,282,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,915,500.00	5,756,130.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,596,057.59	1,405,279.15
210404	Ном, хэвлэл	226,154.58	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,830,000.00	1,425,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	35,644,829.94	59,564,999.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	62,294,119.00	66,262,038.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,035,000.00
210602	Тавилга	00.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	11,179,500.00	14,740,500.00
210604	Урсгал засвар	51,114,619.00	49,486,538.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	18,044,500.00	14,608,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,044,500.00	14,608,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	366,403,707.12	252,149,165.57
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	363,006,827.12	245,798,414.57
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	4,500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	71,280.00	98,016.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	69,800.00	65,793.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,233,800.00	1,664,942.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	456,986,367.01	596,475,533.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	93,621,394.00	120,809,300.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,622,700.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	355,742,273.01	475,666,233.60
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	38,821,057.04	89,907,016.17
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,343,620.00	5,550,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,343,620.00	5,550,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	32,477,437.04	84,357,016.17
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,902,437.04	83,602,790.06
213305	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	575,000.00	754,226.11
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН**	**(138,115,340.06)**	**(167,783,915.74)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	294,597.38	3,346,993.15
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	294,597.38	3,346,993.15
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН**	(294,597.38)	(3,346,993.15)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН**	**(138,409,937.44)**	**(171,130,908.89)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон */ төгрөгөөр /*

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2020 оны 01 дүгээр сарын 01-нээрх үлдэгдэл	3,282,597,658.51	3,066,731,448.02	(1,151,973,887.57)	5,197,355,218.96
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	65,643,826.57	65,643,826.57
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**3,282,597,658.51**	**3,066,731,448.02**	**(1,086,330,061.00)**	5,262,999,045.53
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	2,914,092,209.77	2,914,092,209.77
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**3,282,597,658.51**	**3,000,947,288.45**	**1,703,051,734.01**	7,986,596,680.97
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**3,282,597,658.51**	**3,000,947,288.45**	**1,703,051,734.01**	7,986,596,680.97
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**3,282,597,658.51**	**3,000,947,288.45**	**1,703,051,734.01**	7,986,596,680.97
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт		-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(171,130,908.89)	(171,130,908.89)
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**3,282,597,658.51**	**3,000,947,288.45**	**1,531,920,825.12**	7,815,465,772.08

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**3,441,982,406.80**	**3,280,656,071.80**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,061,108.00**	**00.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,061,108.00	00.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	1,061,108.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,061,108.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,440,921,298.80**	**3,280,656,071.80**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	2,677,271,500.00	2,660,390,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,677,271,500.00	2,660,390,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	763,649,798.80	620,265,171.80
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	203,539,485.89	197,826,450.89
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	316,479,400.00	208,247,455.91
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	243,630,912.91	214,191,265.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,090,259,958.80**	**2,968,283,939.80**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,090,259,958.80**	**2,968,283,939.80**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,876,379,372.96**	**2,849,756,370.92**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,885,048,252.56**	**1,845,789,151.63**
210101	Үндсэн цалин	1,352,267,917.25	1,341,877,484.63
210102	Нэмэгдэл	343,838,476.31	350,641,698.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	148,686,599.00	153,269,969.00
210104	Урамшуулал	40,255,260.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**240,484,615.51**	**240,274,521.95**
210201	Тэтгэврийн даатгал	167,326,715.51	170,075,529.82
210202	Тэтгэмжийн даатгал	18,366,000.00	18,048,980.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	14,692,800.00	14,237,583.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,367,100.00	3,427,935.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	36,732,000.00	34,484,492.72
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**89,484,914.82**	**92,441,658.71**
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,470,980.00	23,071,646.74
210302	Түлш, халаалт	48,421,595.00	54,591,576.97
210303	Цэвэр, бохир ус	13,592,339.82	14,778,435.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**32,586,103.17**	**18,951,852.15**
210401	Бичиг хэрэг	1,437,640.00	2,366,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,955,000.00	2,472,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,710,457.59	1,564,479.15
210404	Ном, хэвлэл	7,337,654.58	310,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,830,000.00	1,425,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,315,351.00	10,813,573.00
2105	**Нормативт зардал**	**4,986,000.00**	**4,997,000.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	4,986,000.00	4,997,000.00

210502	Хоол, хүнс	00.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**186,400,772.00**	**135,067,658.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	94,953,870.00	72,664,600.00
210602	Тавилга	00.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	19,790,137.00	15,151,490.00
210604	Урсгал засвар	71,656,765.00	47,251,568.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**18,044,500.00**	**14,858,000.00**
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,044,500.00	14,858,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	00.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**395,072,123.90**	**492,376,528.48**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	392,009,043.90	485,950,660.48
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	4,500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	71,280.00	98,016.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	69,800.00	65,793.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	900,000.00	1,740,059.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**24,272,091.00**	**5,000,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,832,500.00	00.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,439,591.00	5,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**213,880,585.84**	**118,527,568.88**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**6,343,620.00**	**5,550,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,343,620.00	5,550,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**207,536,965.84**	**112,977,568.88**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,902,437.04	83,602,790.06
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	175,634,528.80	29,374,778.82
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**351,722,448.00**	**312,372,132.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН**	**350,661,340.00**	**313,433,240.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**350,661,340.00**	**313,433,240.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	350,661,340.00	313,433,240.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	350,661,340.00	313,433,240.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**(350,661,340.00)**	**(313,433,240.00)**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	1,061,108.00	(1,061,108.00)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	1,061,108.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	1,061,108.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон *(/төгрөгөөр/)*

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	зөрүү
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	2,660,390,900.00	2,576,788,109.94	83,602,790.06
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	2660390900.00	2,576,788,109.94	83,602,790.06
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2654040900.00	2,571,238,109.94	82,802,790.06
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,832,067,000.00	1,772,278,886.63	59,788,113.37
210101	Үндсэн цалин	1,265,008,900.00	1,268,367,219.63	(3,358,319.63)
210102	Нэмэгдэл	366,206,900.00	350,641,698.00	15,565,202.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	200,851,200.00	153,269,969.00	47,581,231.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	248,949,000.00	232,132,153.95	16,816,846.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	175,186,400.00	161,933,161.82	13,253,238.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	18,440,700.00	18,048,980.35	391,719.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	14,752,500.00	14,237,583.44	514,916.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,688,100.00	3,427,935.62	260,164.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	36,881,300.00	34,484,492.72	2,396,807.28
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	96,272,900.00	92,441,658.71	3,831,241.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,083,500.00	23,071,646.74	1,011,853.26
210302	Түлш, халаалт	58,228,300.00	54,591,576.97	3,636,723.03
210303	Цэвэр, бохир ус	13,961,100.00	14,778,435.00	(817,335.00)
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	12,466,300.00	12,048,722.15	417,577.85
210401	Бичиг хэрэг	1,837,800.00	1,837,800.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	1,673,500.00	1,672,000.00	1,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,701,200.00	1,564,479.15	136,720.85
210404	Ном, хэвлэл	365,600.00	310,000.00	55,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,625,600.00	1,425,000.00	200,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,262,600.00	5,239,443.00	23,157.00
2105	**Нормативт зардал**	5,000,000.00	4,997,000.00	3,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	5,000,000.00	4,997,000.00	3,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	334,114,000.00	333,684,468.00	429,532.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	276,800,000.00	276,780,000.00	20,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгаалллын хэрэглэл	15,189,700.00	15,151,490.00	38,210.00

210604	Урсгал засвар	42,124,300.00	41,752,978.00	371,322.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	12,000,000.00	11,858,000.00	142,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	12,000,000.00	11,858,000.00	142,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	113,171,700.00	111,797,220.50	1,374,479.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	105,994,000.00	105,371,352.50	622,647.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,500,000.00	4,500,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	98,016.00	101,984.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	65,793.00	14,207.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	2,375,700.00	1,740,059.00	635,641.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	6,350,000.00	5,550,000.00	800,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,350,000.00	5,550,000.00	800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,350,000.00	5,550,000.00	800,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,660,390,900.00	2,576,788,109.94	83,602,790.06
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	2,660,390,900.00	2,576,788,109.94	83,602,790.06
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,660,390,900.00	2,576,788,109.94	83,602,790.06
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	2,660,390,900.00	2,576,788,109.94	83,602,790.06
61	Байгууллагын тоо	1	1	
62	Ажиллагсдын тоо	127	127	
62001	Удирдах ажилтан	1	1	
62002	Гүйцэтгэх ажилтан	99	99	
62002	Гүйцэтгэх ажилтан	27	27	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон */ төгрөгөөр /*

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Төлөвлөгөө**	**Гүйцэтгэл**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**621,326,279.80**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**59,1951,500.98**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		59,195,1500.98
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		73,510,265.00
210101	Үндсэн цалин		73,510,265.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**		8,142,368.00
210201	Тэтгэврийн даатгал		8,142,368.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		6,903,130.00
210401	Бичиг хэрэг		529,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		800,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		5,574,130.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		83,400,790.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		77,902,200.00
210604	Урсгал засвар		5,498,590.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**		3,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		3,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		411,994,947.98
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		411,994,947.98
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		5,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		5,000,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**		621,326,279.80
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		621,326,279.80
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		197,826,450.89

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		208,247,455.91
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		214,191,265.00
9	Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		1,061,108.00
10	Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад ТӨБЗГ-ын үндсэн хөрөнгө акталж, данснаас хасах тогтоолын жагсаалтаас хөрөнгийн нэг бүрийн үнэ зөрүүтэй хассан хөрөнгийг залруулах, нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан цалинг суутган тайлагнах, тайлант оны баримтуудыг архивын нэгж бүрдүүлж ажиллах талаар зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-наас 2022 оны 2 дугаар сарын 10-ны хооронд Цэгцтөв богд аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Г.Цэцэгмаа, аудиторын туслах Б.Мөнхнаран нар гүйцэтгэж, хяналтыг чанарын хяналтын менежер Д.Өлзий-Орших хэрэгжүүлсэн.

Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 1/19 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараахь байдлаар тодорхойлжээ.

- Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийг хангахад чиглэсэн химийн аж үйлдвэрийг хөгжүүлэх шинжлэх ухааны үндэслэлийг бий болгох, химийн шинжлэх ухааныг шинэ мэдлэг, мэдээллээр баяжуулахад оршино.
- Хүрээлэнгийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл нь туршилтаар баталж болохуйц шинэ мэдлэгийг бий болгож дэлхийн шинжлэх ухаанд хувь нэмэр оруулах, эх орны амьтан ургамал, эрдсийн гаралтай түүхий эдийн хими, физик-хими, биохими, технологийн шинж чанарыг судлан тодорхойлох, тэдгээрийг хувирган өөрчлөх байгаль орчинд ээлтэй хими, биологийн дэвшилттэт технологи бий болгох,улмаар өгөгдсөн шинж чанартай шинэ бодис, бэлдмэл, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх шинжлэх ухааны үндэслэл боловсруулах үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- ЗГ-ын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”
- ЗГ-ын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаал “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Хими, химийн технологийн хүрээлэн нь БШУСайдын 2021 оны 1 дүгээр сарын 26-ны өдрийн А/22 тоот тушаалаар баталсан Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын эрхлэх хүрээний байгууллагад мөрдөх НБББББ-ийг шинэчилсэн нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газраас Ковид-19 цар тахлын улмаас тайлант онд санхүүгийн үйл ажиллагаа, шилэн дансны хэрэгжилтэд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхнүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 3,209,888.2 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 64,197.8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж суурь үзүүлэлтээр тооцсон өмнөх оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас тайлант оны зардал 59,623.7 мянган төгрөг буюу 18.2 хувиар өссөнөөр гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 3,269,511.9 мянган төгрөгөөс 2.0 хувиар буюу 65,390.2 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө дүн өмнөх оноос 188,949.3 мянган төгрөгөөр буюу 2.4 хувиар буурч, өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, урьдчилж төлсөн тооцоо, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өглөгийн дансууд байна.

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	**1**	**2**	**3=2-1**
Мөнгөн хөрөнгө	1,061.1	-	(1,061.1)
Авлага	179,459.5	62,618.8	(116,840.7)
Урьдчилж төлсөн тооцоо/ зардал	225,891.5	306,785.3	80,893.8
Бараа материал	65,852.1	77,580.7	11,728.5
Үндсэн хөрөнгө	7,537,089.2	7,373,419.4	(163,669.7)
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	**8,009,353.5**	**7,820,593.0**	(188,760.5)

Өр төлбөр	**22,756.8**	**5,127.2**	(17,629.6)
Засгийн газрын хувь оролцоо	7,986,596.7	7,815,465,8	(171,3130.9)
Нийт өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**8,009,353.5**	**7,820,593.0**	(188,760.5)

Дансны үлдэгдэлд гарсан материаллаг дүнтэй дараахь өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгийн дансны өмнөх оны үлдэгдлээс зарцуулж 1,061.1 мянган төгрөгөөр буурсан;
- Авлага дансны эхний үлдэгдлээс байгаль орчны яамтай хамтарсан төслийн тоног төхөөрөмжийн урьдчилгаа төлбөр 73,000.0 мянга, гадаадтай хамтарсан төслийн 1,106,459.5 мянган төгрөгийн авлага харилцах дансанд орж ирсэн, тайлант онд татаас санхүүжлтийн 28,620.5 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлэн авлага үүсгэсэн, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 1,829.5 мянга, бусад зардлын тооцооны авлага 32,168.7 мянган төгрөгийн авлага нь хил хаагдсанаас бараа материал ондоо багтаж ирээгүй 6 байгууллагатай холбоотой нийт 116,840.7 мянган төгрөгөөр буурсан;
- Урьдчилж төлсөн тооцоо дансны эхний үлдэгдлээс ковид 19 цар тахалтай холбоотойгоор хятад улсын хил хаагдаж тоног төхөөрөмж ,сэлбэг хэрэгсэл орж ирээгүйгээс 80,893.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн;
- Бараа материал дансны эхний үлдэгдлээс шинжлэх ухааны чиглэлээр судалгаа шинжилгээ хийхэд шаардлагатай урвалж бодис авч 11,728.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн;
- Үндсэн хөрөнгө данс тайлант оны элэгдлийн зардлаас голлон шалтгаалж 163,669.7 мянган төгрөгөөр буурсан;
- Өр төлбөр данс өмнөх оны урьдчилж орсон орлого 4,868.5 мянган төгрөг, нийслэлийн газрын албанд 258.7 мянган төгрөгийн өглөгөөр нэмэгдсэн;

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Хими, химийн технологийн хүрээлэн нь 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,863,495.5 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2,863,495.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 212,951.7 мянган төгрөгөөр бууруулж, 2,650,543.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийг ажилчид судалгааны ажлын арга барил эзэмшсэн байдал, ур чадварын түвшингийн зэрэг дэв ахиулах зорилгоор ажилтныг 4 жил тутамд аттестатчилалд хамруулахаар цалингийн нэмэгдэл олгох санал оруулсан боловч нэмээгүйгээс цалин, нийгмийн даатгалын зардал 102,158.1 мянган, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 15,943.7 мянган, урсгал засварын зардлыг 39,242.0 мянган, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 46,972.4 мянга, нийт 212,951.7 мянган төгрөгийг бууруулж баталжээ.

Тус хүрээлэн нь олон төрлийн химийн бодис ашиглаж, судалгаа шинжилгээний ажил гүйцэтгэдгээс ажиллагсдын дунд хорт хавдар өвчлөл их байдаг учраас жилд эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах шаардлагатай тул ажилчдад бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлын санхүүжилтийг нэмж тодотгох хүсэлт тавьж шийдвэрлүүлснээс шалтгаалж батлагдсан төсвөөс 9,847.0 мянган төгрөгөөр нэмж төсвийг тодотгосон байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,660,390.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр 2,660,390.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч, 2,576,788.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, 96.9 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,576,788.1 мянган төгрөг буюу 96.9 хувьтай байгаа нь цалин, нэмэгдэл, НДШ-ийн зардлыг 59,788.1 мянган, байр ашиглалттай холбоотой зардлыг 3,831.2 мянган, хангамж бараа материалын зардлыг 417.6 мянган, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 19,565.1 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулснаас шалтгаалсан байна.

Хүснэгт-2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

Д/Д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
1	71805	Шинжлэх ухаан, технологи хөтөлбөр	2,660,390.9	2,576,788.1	83,602.8	96.9
1.1	80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	2,576,265.9	2,494,085.2	82,180.7	96.8
1.2	80219	Харуул, хамгаалалтын зардал	47,775.0	47,232.9	542.1	99.0
1.3	80215	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	30,000.0	29,920.0	80.0	99.7

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд гадаадын төсөл хөтөлбөрөөс орж ирсэн санхүүжилт 197,826.5 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 208,247.5 мянга, төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон шинжилгээний орлого 214,191.2 мянга, мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1,061.1 мянга нийт 621,326.3 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалин, нийгмийн даатгалын зардалд 73,510.3 мянга, хангамж бараа материалын зардалд 6,903.1 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 83,400.8 мянга, албан томилолтын зардалд 3,000.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардалд 411,994.9 мянга, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардалд 5,000.0 мянга, нийт 591,951.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 29,374.8 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлснээс 28,620.5 мянган төгрөгийг татаас санхүүжилтийн авлагаар тусгасан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд төслийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 1 хөтөлбөр, 3 арга хэмжээний хэрэгжилт 99.7 хувь, хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 96.9 хувийн биелэлттэй, 3.2 хувь буюу 83,602.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна. Хими, химийн технологийн хүрээлэн нь тайлант онд дээд газрын төсөв захирагчийн шийдвэргүй нэмэлт санхүүжилтээр 36,653.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэснийг онцолсон хэсэгт тусгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тус хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайланд 28,620.5 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн дансны зарцуулаагүй үлдэгдлийг төвлөрүүлэх шилжүүлгийг буцаан авахаар авлагаар бүртгэсэн байна.

3.9 САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТААР ШАЛГАСАН НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН АСУУДАЛ

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудит, нийцлийн аудитыг хослуулан хийх явцад нийцлийн асуудлаар тусад нь дүгнэлт гаргах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Хими, химийн технологийн хүрээлэн нь нийт 211 мэдээллийн 5,313,934.1 мянган төгрөгийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 550,291.3 мянган төгрөгийн 91 мэдээллийн холбогдох шийдвэрийг хугацаа хоцроож байршуулсан зөрчилтэй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална” 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх” 4.1.2 “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх” 4.1.3-д “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Шилэн дансанд мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн байршуулаагүй, шилэн дансны тухай хуулийн зөрчилд өмнөх онд өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан. Хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэх

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Монгол Улсын ерөнхий аудиторын 2021 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/111 дүгээр тушаалаар баталсан Ерөнхий чиглэл, аргачилсан зөвлөмжийн дагуу гаргасан судалгааг шалгагдагч байгууллагаар гаргуулан хянаж аудитдаа ашигласан болно.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Завсрын аудитаар нийт 447,071.3 мянган төгрөгийн алдаа 5 зөрчил илэрүүлж ззөвлөмж өгч жилийн эцсийн аудитаар дахин хянахад 424,176.1 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж биелээгүй байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 75,222.8 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай, 2 албан шаардлага өгсөнөөс шилэн дансны мэдээлэл хугацаандаа оруулаагүй албан шаардлага хэрэгжээгүй байна.

Хүснэгт-3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган төгрөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	2	75,222.8	2	75,222.8	-	-	100
Албан шаардлага	2	0	1	0	1	-	50
Нийт дүн	4	75,222.8	3	75,222.8	-	-	75

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар тус хүрээлэн нь өөрийн лабораторт шинжилгээ хийх боломжгүй шинжилгээг гадны лабораториор хийлгэдэг шинжилгээний төлбөр, үндсэн үйл ажиллагааны лабораторийн шинжилгээний орлогоос олгосон урамшуулал, байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөх дотоод хяналт шалгалтын үр дүнг анхаарах гол асуудлаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 41,925.7 мянган төгрөгийн 12 алдаа зөрчил илэрснээс, 25,517.5 мянган төгрөгийн 6 алдааг залруулж, 2,778.5 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 6,448.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 7,181.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 3 зөвлөмж өглөө.

Залруулагдаагүй 16,408.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлаас 48,981.9 мянган төгрөгөөр бага байгаа тул Зөрчилгүй дүгнэлт өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Үр дүнгийн тайланд гэрэл цахилгаан, түлш халаалт, тээвэр шатахууны зардлыг 5,334.2 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн;
- Ажилчдад үндсэн цалинг амралтын цалинтай давхардуулан 1,666.1 мянган төгрөгийн цалин олгосон;
- Санхүүгийн тайланд нийгмийн даатгалын өглөгийг 15,894.3 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн;
- Тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг санхүүгийн тайланд 561.8 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн;
- ТӨБЗГ-ын шийдвэрээр үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй Beitang WT-220A маркийн тракторыг ШУА-ын харьяа Ботаникийн цэцэрлэгт хүрээлэнд балансаас балансад шилжүүлсэн хөрөнгийн буруу бичилт хийсэн;
- Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1,061.1 мянган төгрөгийг төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэмэлт орлогоор бичилт хийсэн;

4.2 Төлбөрийн акт

1. Автомашины шатахуун зарцуулалтыг давтан тооцоолоход жолоочийн тооцооны замын хуудас бичсэн боловч автомашины 100 км-т зарцуулах норм лимитээр тооцож олгоогүйгээс 197.9 л буюу 385.5 мянган төгрөгийн шатахуун илүү зарцуулсан байна.

Энэ нь Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалын 7дугаар хавсралт "автомашины шатахуун зарцуулалтын нормыг тооцох заавар"-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох

1. Албан томилолтоор ажилласан хугацаанд ажиллагчдад 1,685.0 мянган төгрөгийн томилолтыг илүү бодож олгосон, томилолтоор ажилласан хугацаанд унаа, хоолны нэмэгдэл 708.0 мянган төгрөгийг давхардуулан олгосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох.

4.3 Албан шаардлага

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас шатахууны зардал 4,064,100.00 төгрөгийг шилжүүлсэн боловч замын хуудасгүй, шатахууны тооцоог бодоогүй, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу албан томилолтын 2,384.0 мянган төгрөг нийт 6,448,100.00 мянган төгрөгийг санхүүгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 "анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу ажил гүйлгээг давтан гаргахгүй байх. Албан шаардлага өгөх.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. ***Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал***

Илрүүлэлт:

ТӨБЗГ-ын үндсэн хөрөнгө акталж, данснаас хасах тогтоолын дүнгээс 6,536.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас илүү хассан нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 1,2 дахь хэсэг, 31 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн 2 дахь заалт, ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7.1, 7.2 дахь заалтуудтай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал, батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

ТӨБЗГ-ын үндсэн хөрөнгө акталж, данснаас хасах тогтоолын дүнгээс хөрөнгийн нэг бүрийн үнэ зөрүүтэй хассан хөрөнгийг залруулах.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Нийгмийн даатгалын тайланд цалинг 645.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүлйин 17.1 “ажил олгогч нь хөдөлмөрийн хөлсний сан түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж тогтоосон хугацаанд нь төлөх үүрэгтэй” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан цалинг суутган тайлагнах, зөрчлийг хойшид давтан гаргахгүй байх.

3. Дотоод хяналтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Харилцах дансны гүйлгээг баримттай тулган баталгаажуулж шалгахад баримт эмх цэгцгүй нэмэлт санхүүжилтийн тайлант оны баримтуудыг үдэж архивын нэгж бүрдүүлээгүй нь Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2.1 “албан хэрэг хөтлөлтийн явцад үүссэн хавтаст баримтыг зохион байгууллалтын нэгж, ажилтнаас бүрэн бүрдэлтэй хүлээн авах”, 24 дүгээр зүйлийн 24.1 “байгууллагын архив тухайн байгууллагын эрхлэх асуудлын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж, архивын баримтыг анхан шатанд бүрдүүлж, энэ хуульд заасан хугацаагаар түр хадгална” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Тайлант оны анхан шатны баримтуудыг архивын нэгж бүрдүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаарлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж	
					тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	Тоо	дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																
1	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Үр дүнгийн тайланд гэрэл цахилгаан, түлш халаалт,тээвэр шатахууны зардлыг 5,334.2 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн.	СҮДТ-ийн зардлыг залруулсан	1	5,334.2	1	5,334.2								
2	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Санхүүгийн тайланд тусгасан нийгмийн даатгалын өглөг 15,894.3 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн	СТ-ийн өглөгийн үлдэгдлийг залруулсан	1	15,894.3	1	15,894.3								
3	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Ажилчдад үндсэн цалинг амралтын цалинтай давхардуулан 1,666.1 мянган төгрөгийн цалин олгосон	Завсарын аудитаар залруулсан	1	1,666.1	1	1,666.1								
4	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1,061.1 мянган төгрөгийг төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэмэлт орлогоор бичилт хийсэн	Аудитын явцад залруулсан	1	1,061,1	1	1,061.1								
5	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг 561.8 мянган төгрөгөөр илүү тооцож тайланд тусгасан	СБТ-д элэгдлийг залруулсан	1	561.8	1	561.8								
6	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	жолоочийн тооцооны замын хуудас бичсэн боловч автомашины 100 км-т зарцуулах норм лимитээр тооцож олгоогүйгээс 197.9 л буюу 385.5	Норм лимитээр тооцож олгоосон шатахуунд	1	385.5										

			мянган төгрөгийн шатахуун илүү зарцуулсан	Төлбөрийн акт тогтоох					1	385.5						
7	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Албан томилолтоор ажилласан хугацаанд ажиллагчдад 1,685.0 мянган төгрөгийн томилолтыг илүү бодож олгосон, унаа,хоолны нэмэгдэл 708,0 мянган төгрөгийг давхардуулан олгосон.	Илүү бодож олгосон томилолт, унаа,хоолны нэмэгдэлд төлбөрийн акт тогтоох	1	2,393.0			1	2,393.0						
8	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас шатахууны зардалд 4,064.1 мянган төгрөгийн шилжүүлсэн боловч замын хуудасгүй, шатахууны тооцоог бодоогүй, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу албан томилолтын 2,384.0 мянган төгрөг нийт 6,448,100.00 мянган төгрөгийг санхүүгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн	Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу зарцуулахгүй ажиллах	1	6,448.1					1	6,448.1				
9	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Харилцах дансны гүйлгээг баримттай тулган баталгаажуулж шалгахад баримтын бүрдэлүүд хийгдсэн ч эмх цэгцгүй, нэмэлт санхүүжилтийн тайлант оны баримтуудыг архивын нэгж бүрдүүлээгүй	Тайлант оны баримтуудыг архивын нэгж бүрдүүлж ажиллах.	1	0									1	0

10	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	ТӨБЗГ-ын үндсэн хөрөнгө акталж, данснаас хасах тогтоолын жагсаалтаас 6,536.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас илүү хассан	ТӨБЗГ-ын үндсэн хөрөнгө акталж, данснаас хасах тогтоолын жагсаалтаас хөрөнгийн нэг бүрийн үнэ зөрүүтэй хассан хөрөнгийг 2022 оны 1-р улиралд багтаан залруулах.	1	6,536.6									1	6,536.6
11	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	ТӨБЗГ-ын шийдвэрээр балансаас балансад шилжүүлсэн 1,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийн буруу бичилт хийсэн	Аудитын явцад залруулсан	1	1,000.0	1	1,000.0								
12	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Нийгмийн даатгалын тайланд цалинг 645.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан	Нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан цалинг 2022 оны 1-р улиралд суутган тайлагнах	1	645.0									1	645.0
Дүн					12	41,925.7	6	25,517.5	2	2,778.5	1	6,448.1		0	3	7,181.1
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал																
1	Хими, химийн технологийн хүрээлэн	АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ	Шилэн дансанд 15,618.9 мянган төгрөгийн 32 шийдвэр, 534,672.4 мянган төгрөгийн 59 гэрээг хугацаа хоцороож байршуулсан	Шилэн дансны тухай хуулийн зөрчилд өмнөх онд өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан холбогдох ажилтанд хариуцлага тооцох	1	550,291.3					1	550,291.3	1	550,291.3		
Дүн					1	550,291.3					1	550,291.3	1	550,291.3		
Нийт дүн					13	592,217.0	6	25,517.5	2	2,778.5	2	556,739.4	1	550,291.3	3	7,181.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

АКТ

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 24/А0150058 Улаанбаатар хот

АХГ - 2022/53/НА - СТА - ТШЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

1. Автомашины шатахуун зарцуулалтыг давтан тооцоолоход жолоочийн тооцооны замын хуудас бичсэн боловч автомашины 100 км-т зарцуулах норм лимитээр тооцож олгоогүйгээс 197.9 л буюу 385,500.00 төгрөгийн шатахуун илүү зарцуулсан, албан томилолтоор ажилласан хугацаанд ажиллагчдад 1,685,000.00 төгрөгийн томилолтыг илүү бодож олгосон, томилолтоор ажилласан хугацаанд унаа, хоолны нэмэгдэл 708,000.00 төгрөгийг давхардуулан олгосон.

Энэ нь Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалын 7 дугаар хавсралтаар баталсан "автомашины шатахуун зарцуулалтын нормыг тооцох заавар"-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3 заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Хими, химийн технологийн хүрээлэн нь ажилтанд албан томилолтоор ажилласан хугацаанаас томилолт илүү бодож 1,685,000.00 төгрөг, унаа,хоолны нэмэгдлийг давхардуулан 708,000.00 төгрөг, автомашины 100 км-т зарцуулах нормоос илүү 385,500.00 төгрөг нийт 2,778,500.00 /хоёр сая долоон зуун далан найман мянга таван зуун/ төгрөгийг Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан банкан дахь Аудитын шалгалтын орлого 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх.
2. Актын биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн захирал Л.Жаргалсайхан, ахлах нягтлан бодогч Ч.Гэрэлтуяа нарт хариуцуулав.

АКТ ТОГТООСОН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Б.СЭРЖМЯДАГ

ЦЭГЦТӨВ БОГД АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР Г.ЦЭЦЭГМАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264250

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 122/А0150058 Улаанбаатар хот
АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Хими, химийн технологийн хүрээлэн нь 5,313,934,100.00 төгрөгийн 211 мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 550,291,300.00 төгрөгийн 91 мэдээллийн холбогдох шийдвэрийг хугацаа хоцроож байршуулсан зөрчилтэй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" 4.1.1 "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх" 4.1.2 "мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх" 4.1.3 "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3 "Энэ хуулийн 42.1, 42.2 заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ" Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.2 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансанд мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн байршуулаагүй, Шилэн дансны тухай хуулийн зөрчилд өмнөх онд өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн ахлах нягтлан бодогч Ч.Гэрэлтуяад хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулж, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн захирал Л.Жаргалсайханд даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР	Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР	Б.СЭРЖМЯДАГ
ЦЭГЦТӨВ БОГД АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР	Г.ЦЭЦЭГМАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

0010800398

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 123/А0150058 Улаанбаатар хот
АХГ-2022/53/НА-СТА-ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас шатахууны зардалд 4,064,100.00 төгрөгийг шилжүүлсэн боловч замын хуудасгүй шатахууны тооцоог бодоогүй, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу томилолтын 2,384,000.00 төгрөг нийт 6,448,100.00 мянган төгрөгийг санхүүгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 "анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн захирал Л.Жаргалсайхан, ахлах нягтлан бодогч Ч.Гэрэлтуяа нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР — Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР — Б.СЭРЖМЯДАГ
ЦЭГЦТӨВ БОГД АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР — Г.ЦЭЦЭГМАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

0010800395

ТЭМДЭГЛЭЛ

ТЭМДЭГЛЭЛ